

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Włodzimierz Bernacki, Sekretarz Stanu w MEiN</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Robert Krupa, Dyrektor Departamentu Nauki tel.: (22) 52-92-329; e-mail: robert.krupa@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 13 kwietnia 2021 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe: art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2019 r. poz. 1384).</p> <p>Nr w wykazie prac: 14N</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Komisja Europejska Rozporządzeniem (UE) 2020/972 z dnia 2 lipca 2020 r. (Dz. Urz. UE. L 2020 Nr 215, str. 3) dokonała zmiany rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE. L Nr 352, str. 1), w odniesieniu do przedłużenia jego stosowania do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE. L 2014 Nr 187, str. 1, z późn. zm.) w odniesieniu do przedłużenia jego stosowania do dnia 31 grudnia 2023 r. i innych odpowiednich dostosowań.

W związku z powyższym, w celu zachowania zgodności z ww. przepisami unijnymi, konieczna staje się nowelizacja rozporządzenia regulującego zasady przyznawania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* przez Narodowe Centrum Nauki w celu kontynuowania udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* przez Centrum po dniu 30 czerwca 2021 r. Ma to znaczenie zarówno w przypadku obecnie ogłoszonych konkursów na finansowanie projektów badawczych, których rozstrzygnięcie jest planowane po dniu 30 czerwca 2021 r., w tym głównie konkursów ogłaszanych w ramach współpracy międzynarodowej, jak i nowych konkursów ogłaszanych przez Centrum po dniu 30 czerwca 2021 r.

Wciąż obserwowane jest niewielkie zainteresowanie przedsiębiorców realizacją projektów obejmujących badania podstawowe. W okresie obowiązywania rozporządzenia Centrum udzieliło pomocy publicznej 7 podmiotom w łącznej wysokości 5 060 194,00 zł. Niezależnie od skali dotychczas udzielonej przez Narodowe Centrum Nauki pomocy publicznej, projektowana zmiana rozporządzenia umożliwi przedsiębiorcom angażowanie się w działalność związaną z prowadzeniem badań podstawowych i udzielanie im pomocy publicznej w planowanych kolejnych konkursach, a tym samym pozwoli na realizację projektów w zakresie badań podstawowych przez przedsiębiorców, co ma istotne znaczenie w przypadku działań podejmowanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom epidemii COVID-19.

Jako program pomocowy rozporządzenie będzie służyło realizacji zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej w zakresie zwiększenia poziomu innowacyjności gospodarki i osiągnięciu wskaźników świadczących o realizacji tego celu, określonych na poziomie krajowym i wspólnotowym. Aby realizacja celów strategicznych była możliwa, niezbędne jest podejmowanie przez państwo dalszych działań stymulujących prywatne inwestycje w działalność B+R+I, także w zakresie badań podstawowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu umożliwienia przedsiębiorcom angażowania się w badania podstawowe oraz realizację wspólnych projektów przez przedsiębiorców i podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki konieczne jest dostosowanie przepisów rozporządzenia do aktualnie obowiązującego prawa unijnego.

Dzięki przedmiotowej nowelizacji możliwa będzie kontynuacja programu pomocowego, który obejmuje udzielanie:

- pomocy publicznej na badania naukowe, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1, 4 i 7 oraz ust. 6 i 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, realizowanej w formie projektów badawczych,
- pomocy *de minimis* na finansowanie stażu po uzyskaniu stopnia naukowego doktora odbywanego u przedsiębiorcy przez osobę rozpoczynającą karierę naukową.

Inwestycje polegające na prowadzeniu badań podstawowych należą do najbardziej ryzykownych, a jednocześnie badania te nie mają zazwyczaj bezpośredniego zastosowania w praktyce gospodarczej. Wsparcie publiczne w formie finansowania projektów badawczych stanowi więc główną zachętę do podejmowania takich działań przez przedsiębiorców. W efekcie wdrożenia zaplanowanych w rozporządzeniu narzędzi interwencji, przedsiębiorcy uzyskają realne wsparcie w postaci dofinansowania na poziomie do 100% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu badawczego.

Wsparcie to będzie stanowić bezpośrednią zachętę do zaangażowania w prowadzenie działalności badawczej w zakresie badań podstawowych. W efekcie, poza możliwym wzrostem liczby projektów badawczych realizowanych przez przedsiębiorców przewiduje się pośredni efekt tego działania, jakim jest rozwój współpracy sektora nauki i przemysłu.

Projektowane rozporządzenie wpisuje się w politykę Unii Europejskiej stawiającą jako jeden z celów wzmocnienie współpracy sektora publicznego i prywatnego na rzecz innowacji, w tym w jeden z priorytetów Strategii Europa 2020 opublikowanej przez Komisję Europejską w dniu 3 marca 2010 r., jakim jest inteligentny wzrost, czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach.

Realizacja programu pomocowego zawartego w projektowanym rozporządzeniu wpisuje się także w realizację celów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjętej przez Radę Ministrów dnia 14 lutego 2017 r. (M.P. poz. 260). W zakresie stymulowania prowadzenia przez przedsiębiorstwa działalności B+R, SOR zakłada, że wartość wskaźnika „Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB”, niezależnie od źródła pochodzenia środków, w 2020 r. wyniesie 0,8% PKB, zaś w 2030 r. wzrośnie do 1,3% PKB.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Komisja Europejska Rozporządzeniem (UE) 2020/972 z dnia 2 lipca 2020 r. dokonała zmiany rozporządzenia (UE) nr 1407/2013 w odniesieniu do przedłużenia jego obowiązywania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 651/2014 w odniesieniu do przedłużenia jego obowiązywania i innych odpowiednich dostosowań. Na tej podstawie stosowanie rozporządzenia (UE) nr 1407/2013 oraz rozporządzenia (UE) nr 651/2014 zostało przedłużone do dnia 31 grudnia 2023 r. Obecnie poszczególne kraje członkowskie UE, chcąc kontynuować udzielanie pomocy publicznej w zakresie badań podstawowych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 651/2014 lub rozporządzenia (UE) nr 1407/2013, muszą dostosować krajowe programy pomocowe do zmian wynikających z rozporządzenia Komisji (UE) 2020/972 z dnia 2 lipca 2020 r.

Pomoc w ramach wyłączeń grupowych i pomoc *de minimis* są instrumentami bardzo szeroko wykorzystywanymi do udzielania pomocy publicznej w państwach członkowskich Unii Europejskiej. W wyniku zmiany zasad udzielania pomocy publicznej po 2014 r. i zwiększenia skali pomocy udzielanej w ramach wyłączeń grupowych na podstawie rozporządzenia nr 651/2014 ponad 82% środków pomocowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej w 2017 r. było przyznawane na tej podstawie. Na ten cel zostało wydatkowane 41,7 mld euro. Z kolei środki na działalność B+R+I stanowiły w 2017 r. ponad 80% pomocy w ramach wyłączeń grupowych udzielonej przez państwa członkowskie Unii Europejskiej. Całkowita wysokość tego wsparcia w Unii Europejskiej wyniosła ponad 6,7 mld euro.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
mikroprzedsiębiorcy	4 323 401	Główny Urząd Statystyczny (GUS), Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON (listopad 2020 r.)	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorców na arenie międzynarodowej przez zwiększenie stopnia innowacyjności polskiej gospodarki, – wzmocnienie współpracy z podmiotami systemu szkolnictwa wyższego i nauki, w przypadku wspólnego wykonywania projektów objętych pomocą publiczną, – stworzenie warunków do zwiększenia przez przedsiębiorców nakładów na działalność B+R oraz na realizację staży podoktorskich.
mali i średni przedsiębiorcy	124 156		
duzi przedsiębiorcy	2 818		
podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki	618	Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy, baza RADON (dane na dzień 11 stycznia 2021 r.)	– wzmocnienie współpracy podmiotów sektora szkolnictwa wyższego i nauki z przedsiębiorcami w przypadku wspólnego wykonywania projektów objętych pomocą publiczną.
Centrum	1		– możliwość realizacji zadań Centrum określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki w oparciu o mechanizm pomocy publicznej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach opiniowania projekt rozporządzenia otrzymują następujące podmioty:

- 1) Narodowe Centrum Nauki;
- 2) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 3) Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich;

- 4) Polska Akademia Nauk;
- 5) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 6) Komitet Polityki Naukowej;
- 7) Konfederacja Lewiatan;
- 8) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 10) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 11) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 12) NSZZ „Solidarność”;
- 13) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 14) Forum Związków Zawodowych.

W ramach konsultacji publicznych projekt rozporządzenia otrzymają następujące podmioty:

- 1) Centrum Łukasiewicz;
- 2) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 3) Agencja Badań Medycznych
- 4) Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości;
- 5) Rada Główna Instytutów Badawczych;
- 6) Fundacja na rzecz Nauki Polskiej;
- 7) Związek Pracodawców „Partnerstwo dla Innowacji”;
- 8) Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów;
- 9) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 10) Obywatele Nauki;
- 11) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 12) Urząd Patentowy RP;
- 13) Naczelna Organizacja Techniczna;
- 14) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 15) Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Budżet państwa												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Pomoc publiczna udzielana na podstawie przepisów projektowanego rozporządzenia będzie finansowana ze środków budżetu państwa w ramach części 28 budżetu państwa – Szkolnictwo wyższe i nauka. Wydanie rozporządzenia nie pociąga za sobą dodatkowych skutków finansowych mających wpływ na sektor finansów publicznych i nie wpłynie na zmianę dochodów oraz wydatków budżetu państwa, a jedynie umożliwi udzielanie pomocy publicznej w ramach dotacji celowej przyznawanej Narodowemu Centrum Nauki przez ministra właściwego do spraw nauki.</p> <p>Łączna, prognozowana wielkość środków przewidzianych na udzielenie pomocy w latach 2021-2023 nie powinna przekroczyć 20 mln zł pochodzących z budżetu państwa. Jako źródło danych przyjęte do obliczeń przyjęto wielkość udzielonej pomocy publicznej na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz. U. z 2015 r. poz. 1381) w okresie od września 2014 r. do końca października 2020 r. W okresie tym Narodowe Centrum Nauki udzieliło pomocy publicznej 7 podmiotom w łącznej wysokości 5 060 194,00 zł. Zakładając nawet znaczący wzrost finansowanych przedsiębiorstw, przewiduje się, że wartość udzielonej pomocy w okresie od stycznia 2021 r. do czerwca 2023 r. nie przekroczy 20 mln zł.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak bezpośrednich skutków dla rodzin, obywateli oraz gospodarstw domowych.						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Projektowane rozporządzenie daje narzędzia do finansowania projektów badawczych w zakresie badań podstawowych oraz staży podoktorskich. O finansowanie projektów będą mogły starać się również duże przedsiębiorstwa. Rozporządzenie może mieć pośredni pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i jej innowacyjność dzięki wsparciu nowych projektów badawczych, których wyniki będą mogły stanowić bazę dla późniejszych badań aplikacyjnych, prac rozwojowych i wdrożeń, jak i dzięki prowadzeniu badań naukowych u przedsiębiorców w ramach realizacji staży podoktorskich.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozporządzenie daje narzędzia do finansowania projektów badawczych oraz staży podoktorskich w zakresie badań podstawowych. O finansowanie będą mogły starać się wszystkie przedsiębiorstwa z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Rozporządzenie może mieć pośredni pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i jej innowacyjność dzięki wsparciu nowych projektów badawczych, których wyniki będą mogły stanowić bazę dla późniejszych badań aplikacyjnych, prac rozwojowych i wdrożeń, jak i dzięki prowadzeniu badań naukowych u przedsiębiorców w ramach realizacji staży podoktorskich.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Ze względu na specyfikę badań podstawowych, które są przedmiotem finansowania podmiotów przez Narodowe Centrum Nauki, nie ma możliwości wyliczenia (w ujęciu pieniężnym jak i niepieniężnym) skutków projektowanego rozporządzenia na rozwój gospodarki i przedsiębiorczość. Badania podstawowe nie mają bezpośredniego przełożenia na wskaźniki makroekonomiczne czy wzrost dochodów przedsiębiorstw, ale ich wyniki mogą mieć długofalowy pozytywny wpływ na rozwój gospodarki i wzrost innowacyjności przyczyniając się do zdobywania nowej wiedzy, co jest szczególnie istotne w obliczu takich wyzwań jak epidemia COVID-19 (poszukiwanie nowych leków, skutki pandemii).
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
<p>Komentarz:</p> <p>W stosunku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki projektowane rozporządzenie zakłada możliwość udzielania za pośrednictwem Centrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocy publicznej do końca okresu dostosowawczego, o którym mowa w art. 58 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014, w związku z art. 59 zdanie drugie tego rozporządzenia, - pomocy <i>de minimis</i> do końca okresu dostosowawczego, o którym mowa w art. 7 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 1407/2013, w związku z art. 8 zdanie drugie tego rozporządzenia. <p>Projektowane rozporządzenie nie nakłada żadnych nowych obciążeń regulacyjnych na adresatów pomocy publicznej. Zarówno tryb, jak i warunki udzielania pomocy publicznej pozostają niezmienione w stosunku do aktualnie obowiązującego stanu prawnego.</p>		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie może mieć pośredni pozytywny, ale marginalny wpływ na rynek pracy. Udzielanie pomocy publicznej na podstawie rozporządzenia może umożliwić tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach realizujących badania naukowe w ramach projektów badawczych i staży podoktorskich.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Dalsza możliwość wsparcia przedsiębiorców na podstawie przepisów rozporządzenia będzie miała pozytywny, ale pośredni wpływ na konkurencyjność gospodarki oraz rozwój regionalny w obszarze innowacji, w szczególności w dużych ośrodkach miejskich, na terenie których zlokalizowani są przedsiębiorcy dysponujący zasobami osobowymi i materialnymi wykorzystywanymi do badań naukowych realizowanych w formie projektów badawczych w zakresie badań podstawowych.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> będą udzielane na podstawie niniejszego rozporządzenia do dnia 30 czerwca 2024 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty projektu zostaną zbadane przy pomocy ewaluacji ex-post. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w oparciu o dane uzyskane z prowadzonego systematycznie monitoringu programu pomocowego (weryfikacja udzielania pomocy publicznej zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, dane liczbowe dotyczące udzielonej pomocy). Ewaluacja programu pomocowego dokonywana będzie również w oparciu o wyniki ewaluacji (oceny) projektów badawczych na podstawie złożonych raportów końcowych. W związku z tym, że średni roczny budżet na pomoc państwa udzielaną na podstawie rozporządzenia nie przekraczał i nadal nie będzie przekraczać 150 mln EUR, brak jest obowiązku przedłożenia Komisji skróconych informacji i końcowego sprawozdanie z ewaluacji, o którym mowa w art. 2 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) 2020/972 z dnia 2 lipca 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1407/2013 w odniesieniu do jego przedłużenia oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 w odniesieniu do jego przedłużenia i odpowiednich dostosowań.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		